

1998 nr. 7 12. mars

Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir

Tóku gildi 24. mars 1998. *Breytt með l. 59/1999 (tóku gildi 30. mars 1999), l. 87/2001 (tóku gildi 15. júní 2001), l. 90/2002 (tóku gildi 1. jan. 2003), l. 98/2002 (tóku gildi 31. maí 2002), l. 164/2002 (tóku gildi 1. jan. 2003), l. 150/2004 (tóku gildi 30. des. 2004), l. 125/2005 (tóku gildi 30. des. 2005), l. 20/2006 (tóku ekki gildi), l. 167/2007 (tóku gildi 1. jan. 2008), l. 88/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009 nema brábákv. VII sem tók gildi 21. júní 2008), l. 166/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009), l. 9/2009 (tóku gildi 13. mars 2009), l. 58/2011 (tóku gildi 7. júní 2011 nema 2. mgr. d-liðar 10. gr. sem tók gildi 1. jan. 2012; *EES-samningurinn*: XX. viðauki tilskipun 2006/21/EB, II. viðauki tilskipun 2006/66/EB), l. 126/2011 (tóku gildi 30. sept. 2011), l. 131/2011 (tóku gildi 1. jan. 2012), l. 157/2012 (tóku gildi 3. jan. 2013), l. 61/2013 (tóku gildi 17. apríl 2013 nema 62.–64. gr. sem tóku gildi 1. jan. 2014; *EES-samningurinn*: II. viðauki tilskipun 98/8/EB, reglugerð 648/2004, II. og XX. viðauki reglugerð 842/2006, II. viðauki reglugerð 1907/2006, 1272/2008, XX. viðauki reglugerð 1005/2009, II. viðauki reglugerð 1107/2009, XX. viðauki tilskipun 2009/128/EB, II. viðauki reglugerð 1223/2009, tilskipun 2011/65/ESB), l. 144/2013 (tóku gildi 31. des. 2013; *EES-samningurinn*: III. viðauki tilskipun 2001/81/EB, 2008/50/EB, reglugerð 66/2010) og l. 49/2014 (tóku gildi 29. maí 2014 nema 3. gr., 5. gr., 2. mgr. 7. gr., 3. og 5. mgr. c-liðar 8. gr., a-liður 11. gr., 12. gr., 16. gr., 21. gr. og 22. gr. sem tóku gildi 1. jan. 2015).*

Ef í lögum þessum er getið um ráðherra eða ráðuneyti án þess að málnefnasvið sé tilgreint sérstaklega eða til þess vísað, er átt við umhverfis- og auðlindaráðherra eða umhverfis- og auðlindaráðuneyti sem fer með lög þessi.

I. kafli. Markmið, skilgreiningar og framkvæmd.

■ **1. gr.** Markmið þessara laga er að búa landsmönnum heilnæm lífsskilyrði og vernda þau gildi sem felast í heilnæmu og ómenguðu umhverfi.

■ **2. gr.** Lögin taka til hvers konar starfsemi og framkvæmda hér á landi, í lofhelgi, efnahagslögsögu og farkostum sem ferðast undir íslenskum fána, sem hafa eða geta haft áhrif á þá þætti sem tilgreindir eru í 1. gr., að svo miklu leyti sem önnur lög taka ekki til þeirra. [Lögin ná einnig til starfsemi og framkvæmda í efnahagslögsögunni vegna rannsókna og vinnslu kolvetnis.]¹⁾

¹⁾ L. 166/2008, 14. gr.

■ **3. gr.** Hollustuhættir og mengunarvarnir taka í lögum þessum til hollustuverndar, mengunarvarnaeftirlits, vöktunar, tengdra rannsókna og fræðslu um þessi mál.

□ [Hollustuvernd tekur til eftirlits með ...¹⁾ fegrunar- og snyrtiefnum, eiturefnum og hættulegum efnunum, húsnæði, öðrum vistarverum og umhverfi þeirra og öryggispáttum þeim tengdum. Einnig tekur hún til sóttvarna og fræðslu í þessum efnunum ...¹⁾]²⁾

□ Mengunarvarnaeftirlit tekur til eftirlits með þeim þáttum sem eiga að fyrirbyggja eða draga úr mengun lofts, láðs eða lagar, eftirlits með eiturefnum og hættulegum efnunum og fræðslu um þessi mál. Vöktun umhverfisins telst til mengunarvarnaeftirlits.

□ *Heilbrigðiseftirlit* tekur til hollustuháttu og mengunarvara.

□ Með mengun er átt við það þegar örverur, efni og efnasambönd og eðlisfræðilegir þættir valda óæskilegum og skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinkun lofts, láðs eða lagar. Mengun tekur einnig til ólyktar, hávaða, titrings, geislunar og varmaflæðis og ýmissa óæskilegra eðlisfræðilegra þáttu.

□ Með bestu fáanlegri tækni er átt við framleiðslaðferð og tækjakost sem beitt er til að lágmarka mengun og myndun úrgangs. Tækni nær til framleiðslaðferðar, tækjakosts, hönnunar mannvirkja, eftirlits og viðhalds búnaðarins, svo og starfrækslu hans. Með fáanlegri tækni er átt við að engingi lega framleiðslaðferð og tækjakost (tækni) sem þróaður hefur verið til að beita í viðkomandi atvinnurekstri og skal tekið mið af tæknilegum og efnahagslegum aðstæðum. Með bestu

er átt við virkstu aðferðina til að vernda alla þætti umhverfisins.

□ *Eftirlit* merkir athugun á vöru, þjónustu, ferli eða starfsemi til að ákvarða samræmi þeirra við tilteknar kröfur.

□ *Faggilding* merkir aðferð sem þar til bær aðili beitir til að veita formlega viðurkenningu á því að aðili sé hæfur til að vinna tiltekin verkefni. Um faggildingu fer samkvæmt lögum nr. 100/1992, um vog, mál og faggildingu.

□ *Rannsóknir (þrófanir)* felast í greiningu sýna vegna eftirlits, eftirlitsverkefna, vöktunar og annarra þjónusturannsókna eða fyrirbyggjandi aðgerða á svíði hollustuháttu og mengunarvarna.

□ *Vöktun* merkir kerfisbundna og síendurtekna skráningu einstakra breytilegra þáttu í umhverfinu.

□ [Grænt bókhald er efnisbókhald þar sem fram koma upplýsingar um hvernig umhverfismálum er háttar í viðkomandi starfsemi, aðallega í formi tölulegra upplýsinga.

□ *Skyrsla um grænt bókhald* merkir niðurstöður græns bókhalds fyrir hvert bókhaldstímabil þess.³⁾

□ [Færانleg starfsemi] er starfsemi sem eðlis síns vegna er færánleg milli staða. Í starfseminni er notast við hreyfanlegan búnað til að vinna tímabundið verk á hverjum stað sem tengist ekki veitukerfum á staðnum. Um er að raða starfsemi sem ekki er gert ráð fyrir á skipulagi eða þarf byggingarleyfi.

□ *Umhverfismerkir* eru norræna umhverfismerkir Svanurinn, sem er opinbert norrænt umhverfismerkir, og umhverfismerkir Evrópubandalagsins (EB), Blómið, sem er opinbert umhverfismerkir á Evrópska efnahagssvæðinu.]⁴⁾

¹⁾ L. 167/2007, 54. gr. ²⁾ L. 98/2002, 1. gr. ³⁾ L. 87/2001, 1. gr. ⁴⁾ L. 144/2013, 1. gr.

■ **4. gr.** [Til þess að stuðla að framkvæmd hollustuverndar setur ráðherra í reglugerð¹⁾ almenn ákvæði um:

1. [eftirlit með atvinnurekstri sem fellur undir þessa grein, sem og útgáfu og efni starfsleyfa],²⁾

2. umgengni og þrifnað utan húss,

3. meindýravarnir og eyðingu meindýra,

4. hreinsun hunda, m.a. vegna sullaveiki, katta og annarra gæludýra,

5. þátttöku heilbrigðisnefnda í öryggismálum og söttvörnum og framkvæmd þeirra,

6. töku sýna og úrvinnslu þeirra,

7. viðmiðanir fyrir eðlis-, efna- og örverufræðilega þætti,

8. íbúðarhúsnaði,

9. starfsmannabústaði og starfsmannabúðir,

10. gistiþús, matsöluhús og aðra veitingastaði, fjallaskála, frístundahúsasvæði, tjald- og hjólhýsasvæði,

11. skóla og aðra kennslustaði,

12. rakarastofur, hárgreiðslustofur, nuddstofur, húðflúrstofur og hvers konar aðrar snyrtistofur og stofur þar sem fram fer húdgötun og húdrof,

13. leikskóla, leikvelli, daggæslu í heimahúsum og önnur heimili og stofnanir fyrir börn og unglings,³⁾

14. heilbrigðisstofnanir, dvalarheimili og meðferðar- og vistunarstofnanir og stofnanir fyrir fatlaða,

15. íþróttastöðvar, íþróttasvæði, íþróttahús, almenningssalerni, sundstaði, baðhús, gufubaðsstofur, sólbaðsstofur og almenna baðstaði, baðvatn og þess háttar,⁴⁾

16. fangelsi og aðrar vistarverur handtekinna manna,

17. samkomustaði og samkomuhús, þar á meðal kirkjur og söfn,

18. samgöngumiðstöðvar, farþegaskip, almenningsbifreiðar, farþegaflugvélar og þess háttar,⁵⁾

19. verslunarmiðstöðvar,
20. ...²⁾,
21. dýraspítala, dýralæknastofur, dýrasnyrtistofur, dýrasýningar, dýragæslustaði, gæludýraverslanir, hestaleigur og reiðskóla,
22. garðauðun,
23. önnur sambærileg atriði.⁶⁾⁷⁾

¹⁾ Rg. 941/2002, sbr. 674/2005, 242/2007, 747/2009 og 518/2015. Rg. 331/2005. Rg. 724/2008. Rg. 350/2014. Rg. 520/2015. ²⁾ L. 61/2013, 71. gr. ³⁾ Rg. 942/2002, sbr. 492/2003, 986/2004 og 607/2005. ⁴⁾ Rg. 814/2010, sbr. 773/2012, 205/2014 og 678/2014. Rg. 460/2015. ⁵⁾ Rg. 1029/2009. ⁶⁾ Rg. 289/1994, sbr. 562/1995 og 493/1998. Rg. 446/1994, sbr. 467/2000. Rg. 390/1995, sbr. 692/1998. Rg. 736/2003, sbr. 860/2003, 410/2004, 920/2004, 563/2005, 198/2006 og 236/2007. Rg. 331/2005. ⁷⁾ L. 98/2002, 2. gr.

■ [4. gr. a.] Stofnanir, fyrirtækni og önnur starfsemi sem talið er upp í fylgiskjali III með lögum þessum skulu hafa gilt starfsleyfi gefið út af heilbrigðisnefnd. Öheimilt er að hefja starfsleyfisskylda starfsemi hafi starfsleyfi fyrir hana ekki verið gefið út. Ráðherra er heimilt, ef ríkar ástæður mæla með og að fenginni umsögn [Umhverfisstofnunar]¹⁾ og viðkomandi heilbrigðisnefndar, að veita tíma bundna undanþágu frá starfsleyfi.

□ Gefa skal út starfsleyfi til tiltekins tíma. Rekstraraðila ber að veita heilbrigðisnefnd upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á starfsemi sem varðað geta ákvæði starfsleyfis með hæfilegum fyrirvara. Heilbrigðisnefnd er heimilt að endurskoða starfsleyfi áður en gildistími þess er liðinn vegna breytrra forsendna, svo sem ef breytingar verða á rekstrinum, vegna tæknipróunar eða breytinga á reglum um framkvæmd hollstuverndar.

□ Í starfsleyfi skal tilgreina rekstraraðila og staðsetningu starfsemi, tegund hennar, skilyrði, gildistíma og endurskoðun starfsleyfis, auk ákvæða um eftirlit, umgengni, hreinlæti, öryggisráðstafanir, sóttvarnir, gæðastjórnun og innra eftirlit eftir því sem við á hverju sinni.]²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 98/2002, 3. gr.

■ [5. gr.] Til þess að stuðla að framkvæmd mengunarvarnaefirlits setur ráðherra í reglugerð¹⁾ almenn ákvæði um:

1. starfsleyfi fyrir allan atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun, þar á meðal ákvæði um staðsetningu, viðmiðunarmörk, mengunarvarnir í einstökum atvinnugreinum, vöktun, eftirlitsmælingar og rannsóknir, svo og rekstur og viðhald mengunarvarnabúnaðar; krafist skal bestu fáanlegrar tæknir við mengunarvarnir í þeim atvinnugreinum þar sem slíkt hefur verið skilgreint og skulu ákvæði um mengunarvarnir taka mið af því,²⁾

2. endurskoðun starfsleyfa vegna verulegra breytinga á atvinnurekstri eða vegna tæknipróunar,

3. áhættumat fyrir atvinnurekstur þar sem hætta er á stórslysnum vegna aðferða og efna sem notuð eru við starfsemina og endurskoðun áhættumats, svo og upplýsingar sem ábyrgðaraðilum atvinnurekstrar er skilt að láta í té beri slys að höndum,³⁾

4. eftirlit, skráningu og tilkynningarskyldu,⁴⁾

5. umhverfisstjórn, vöktun og eftirlitskerfi fyrirtækja, svo og viðurkenningu, úttekt og eftirlit með slíkum kerfum,⁵⁾

6. [umhverfismerki á vörur og þjónustu, m.a. um umsóknir, mat á umsóknum, veitingu merkjanna og eftirlit með þeim, svo og gjaldtöku, sbr. 6. gr. c⁶⁾],⁷⁾

7. eftirlit með flutningi úrgangs milli landa og tilkynningarskyldu þeirra sem meðhöndla og flytja slíkan úrgang,

8. úttekt á hugsanlegri mengunarhættu,

9. meðferð vatns og sjávar í atvinnurekstri þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk vegna losunar tiltekinna efna,

10. úrgangsefni, svo sem eyðingu sorps og annars úrgangs,⁸⁾

11. fráveitur og skolp þar sem m.a. skulu koma fram reglur um hreinsun skolps og viðmiðunarmörk í fráveitum og viðtaka,⁹⁾

12. varnir gegn vatnsmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk fyrir mengandi efni og/eða gæðamarkmið fyrir grunnvatn og yfirborðsvatn,¹⁰⁾

13. [losunarbókhald fyrir tiltekin loftmengunarefni, mat á losun loftmengandi efna, losunarspá, varnir gegn loftmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk fyrir loftgæði, mengandi efni og losun þeirra út í andrúmsloftið, áætlun um loftgæði, upplýsingaskyldu stjórnvalda gagnvart almenningi varðandi loftgæði og skyldu starfsleyfishafa til þess að veita þeim sem eftirlit hafa með ákvæðum starfsleyfis upplýsingar um losun mengandi efna og loftgæði og framsetningu upplýsinga¹¹⁾],

14. varnir gegn jarðvegsmengun og viðmiðunarmörk fyrir jarðveg og mengandi efni,

15. hávaða og titring þar sem fram koma viðmiðunarmörk fyrir leyfilegan hávaða og titring með hliðsjón af umhverfi,¹²⁾

16. varmamengun þar sem fram skulu koma reglur um takmörkun hennar,

17. faðslu græns bókhalds, form og framsetningu skýrslna um grænt bókhald, upplýsingar sem þar skulu koma fram, skilafresti á skýrslum um grænt bókhald, aðila sem heimilt er að skila grænu bókhaldi án þess að þeim sé það skilt og endurskoðun þess og birtingu¹³⁾],¹⁴⁾

[18. færانlega starfsemi og eftirlit heilbrigðisnefnda með færانlegri starfsemi, sbr. 6. gr. e],⁷⁾

[19.]⁷⁾ önnur sambærileg atriði.¹⁵⁾

¹⁾ Rg. 786/1999 (um mengunarvarnaefirlit), sbr. 850/2000, 49/2001, 106/2004, 1005/2006, 607/2010, 1289/2012, 375/2015 og 799/2015. Rg. 535/2011 (um flokkun vatnshlötu, eiginleika þeirra, dílagsgreiningu og vöktun), sbr. 1002/2011, 295/2012 og 399/2015. Rg. 935/2011 (um stjórn vatnamála). Rg. 1000/2011 (um námu-úrgangsstaði), sbr. 1014/2014. Rg. 1020/2011 (um rafhlöður og rafgeyma), sbr. 899/2012 og 392/2013. Rg. 350/2014 (um meðferð varnarefna og notendaleyfi). Rg. 520/2015 (um eldisháls alifluga, loðdýra og svína). ²⁾ Rg. 785/1999, sjá augl. 582/2000, sbr. rg. 849/2000, 48/2001, 105/2004, 1006/2006, 694/2009, 608/2010, 1288/2012, 214/2014, 373/2015 og 798/2015. ³⁾ Rg. 275/2002. Rg. 276/2002. ⁴⁾ Rg. 184/2002 (um skrá yfir spilliefni og annan úrgang), sbr. 428/2003. Rg. 990/2008 (um ústreymisbókhald). Rg. 970/2013 (um efni sem valda rýrunn ósonlagsins). ⁵⁾ Rg. 344/2013 (um frjálsa þáttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnarkerfi Evrópusambandsins (EMAS)). ⁶⁾ Rg. 525/2006 (um umhverfismerki), sbr. 235/2014 og 1236/2014. ⁷⁾ L. 144/2013, 2. gr. ⁸⁾ Rg. 609/1996 (um meðferð umbúða og umbúðaurgangs), sbr. 682/1999, 562/2005 og 380/2014. Rg. 795/1999 (um úrgang frá túndoxiðnaði). Rg. 799/1999 (um meðhöndlun seyrur). Rg. 806/1999 (um spilli-efni), sbr. 169/2002. Rg. 809/1999 (um olfuúrgang), sbr. 673/2011. Rg. 860/2000 (um amalgamengað vatn og úrgang frá tannlaeknastofum). Rg. 737/2003 (um meðhöndlun úrgangs). Rg. 739/2003 (um brennslu úrgangs), sbr. 294/2012. Rg. 705/2009 (um asbestúrgang). Rg. 739/2009 (um hreinsun og förgun PCB og staðgengils-efna þess). ⁹⁾ Rg. 798/1999 (um fráveitur og skólp), sbr. 450/2009. ¹⁰⁾ Rg. 796/1999 (um varnir gegn mengun vatns), sbr. 533/2001, 913/2003 og 955/2011. Rg. 797/1999 (um varnir gegn mengun grunnvatns). Rg. 800/1999 (um losunarmörk, umhverfismerki og gæðamarkmið fyrir losun á kvikasilfri í yfirborðsvatn). Rg. 801/1999 (um losunarmörk, umhverfismerki og gæðamarkmið fyrir losun á kvikasilfri í yfirborðsvatn frá atvinnurekstri sem standar rafgreiningu alkalkílóriða). Rg. 802/1999 (um losunarmörk, umhverfismerki og gæðamarkmið fyrir losun á kadmiúm í yfirborðsvatn). Rg. 803/1999 (um losunarmörk, umhverfismerki og gæðamarkmið fyrir losun á hexaklórsylkóhexani (HCH) í yfirborðsvatn) Rg. 804/1999 (um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefni sambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri), sbr. 592/2001 og 339/2010. Rg. 536/2001 (um neysluvatn). ¹¹⁾ Rg. 230/1998 (um efni sem stuðla að grðurhúsadhrifum), sbr. 888/2002. Rg. 252/1999. Rg. 787/1999 (um loftgæði), sbr. 391/2013. Rg. 788/1999 (um varnir gegn loftmengun af völdum hreyf-anlegra uppsprettina). Rg. 251/2002 (um brennisteinsdlöxið og fleiri efni í andrúmsloftini og upplýsingar til almenningss), sbr. 288/2002 og 245/2014. Rg. 255/2002 (um takmörkun á útstreyni rokgjarnra lífreenna efna), sbr. 1024/2005 og 290/2013. Rg. 817/2002 (um mörk fyrir fallryk úr andrúmslofti). Rg. 745/2003 (um styrk ósons

við yfirborð jarðar). Rg. 514/2010 (um styrk brennisteinsvetnis í andrúmslofti), sbr. 715/2014.¹²⁾ Rg. 1000/2005 (um kortlagningu háváða og aðgerðaðætlanir). Rg. 724/2008 (um háváða). Rg. 1029/2009 (um rekstrartakmarkanir á flugvöllum vegna háváða).¹³⁾ Rg. 851/2002 (um grænt bókhald).¹⁴⁾ L. 87/2001, 2. gr.¹⁵⁾ Rg. 236/1990 (um flokkun merkingu og meðferð eittreftina, haettulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni), sbr. 348/1990, 664/1997, 459/1998, 460/1998, 639/1998, 77/1999, 150/1999, 548/1999, 754/1999, 613/2000, 921/2000, 380/2001, 197/2002, 579/2002, 442/2004, 995/2006 og 885/2012. Rg. 155/2000 (um öryggislok og ápreif-anlega viðvörurn), sbr. 354/2002. Rg. 196/2000 (um takmörkun á framleðislus, inn-flutningi og dreifingu leikfanga og hluta sem í eru þalöt). Rg. 419/2000 (um notkun og bann við notkun tiltekinna efna við meðhöndlun á textflívorum). Augl. 940/2000 (um gildistöku EES-reglugerða um inn- og útflutning tiltekinna haettulegra efna). Rg. 751/2002 (um tilteknar epoxý afleiður til notkunar í efni og hluti sem atlað er að snerta matvali), sbr. 924/2004. Rg. 396/2003 (um takmörkun efna í vélknúnum öku-tekjum). Rg. 828/2003 (um hollustuhætti og mengunarvarnir á varnar sveðum). Rg. 405/2004 (um náttúruleg ölkelduvatn og átappad lindarvatn), sbr. 1097/2004. Rg. 411/2004 (um ýmis aðskotaefti í matvelum), sbr. 56/2005. Rg. 624/2004 (um fæðubótarefni), sbr. 684/2005. Rg. 697/2004 (um takmörkun tiltekinna efna í raftejkum), sbr. 545/2006 og 615/2011. Rg. 728/2004 (um fljóandi eldsneyti), sbr. 1154/2005. Rg. 1101/2004 (um markaðssettingu sefsefna), sbr. 243/2007, 150/2008, 520/2008, 1234/2008, 15/2009, 1030/2009, 109/2010, 348/2010, 830/2010, 176/2011, 454/2011, 939/2011, 364/2012 og 903/2012. Rg. 331/2005 (um kjöt og kjötvarur). Rg. 439/2005 (um gildistöku tiltekinna gerðar Evrópusambandsins um aðskotaefti í matvelum). Rg. 508/2005 (um gildistöku tiltekinnar gerðar Evrópusambandsins um aðskotaefti í matvelum). Rg. 681/2005 (um gildistöku tiltekinnar gerðar Evrópusambandsins um merkingu matvæla og innihaldefna matvæla með viðbættum jurtaster-ólum, jurtasterólestrum, jurtastanólum og/éða jurtastanólestrum). Rg. 1289/2007 (um gildistöku tiltekinnar gerðar Evrópusambandsins um aðskotaefti í matvelum). Rg. 1307/2007 (um gildistöku tiltekinnar gerðar Evrópusambandsins um aðskotaefti í matvelum). Rg. 303/2008 (um úrvinnslu ökutækja). Rg. 410/2008 (um arsen, kadmiúm, kvikasilfur, nikkel og fjölhringa arómáttisk vetriskolefni í andrúmslofti).

■ [5. gr. a.] Allur atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun skal hafa gilt starfsleyfi, sbr. 6. gr. Óheimilt er að hefja starfsleyfisskyldan atvinnurekstur hafi starfsleyfi ekki verið gefið út. Ráðherra er heimilt, ef ríkar ástaður mæla með og að fenginni umsögn [Umhverfisstofnunar]¹⁾ og eftir atvikum heilbrigðisnefndar, að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi.

□ Gefa skal út starfsleyfi til tiltekins tíma. Útgefanda starfsleyfis er heimilt að endurskoða starfsleyfi áður en gildistími þess er liðinn vegna breytrra forsendna, svo sem ef mengun af völdum atvinnurekstrar er meiri en búist var við þegar leyf-ið var gefið út, ef breytingar verða á rekstrinum sem varðað geta ákvæði starfsleyfis, vegna tæknipróunar eða breytinga á reglum um mengunarvarnir.

□ Í starfsleyfi skal tilgreina rekstraraðila og staðsetningu starfsemi, tegund hennar og stærð, skilyrði, gildistíma og endurskoðun starfsleyfis, auk ákvæða um viðmiðunarmörk, orkunýtingu, meðferð úrgangs, mengunarvarnir, tilkynningarskyldu vegna óhappa eða slysa, innra eftirlit, vöktun, eftirlitsmælingar og rannsóknir, svo og rekstur og viðhald mengunarvarnabúnaðar, eftir því sem við á hverju sinni. Krafist skal bestu fáanlegrar tækni við mengunarvarnir í þeim atvinnugreinum þar sem slíkt hefur verið skilgreint og skulu ákvæði um mengunarvarnir taka mið af því.¹²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 98/2002, 4. gr.

■ [6. gr. [Umhverfisstofnun]¹⁾ gefur út starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun og talinn er upp í fylgiskjali með lögum þessum.

□ Heilbrigðisnefnd gefa út starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun og ekki er talinn upp í fylgiskjali, sbr. 1. mgr., eftir því sem mælt er fyrir um í reglugerð.

□ [Umhverfisstofnun]¹⁾ skal vinna tillögur að starfsleyfi skv. 1. mgr. og auglýsa opinberlega hvers efnis þær eru og hvar megi nálgast þær. Heimilt er að gera skriflegar athugasemdir við tillögur [Umhverfisstofnunar]¹⁾ innan átta vikna frá auglýsingu.

□ [Umhverfisstofnun]¹⁾ skal innan fjögurra vikna frá því að

frestur til að gera athugasemdir við tillögur að starfsleyfi rann út taka ákvörðun um útgáfu starfsleyfis. Skal umsækjanda um starfsleyfi og þeim sem athugasemdir hafa gert tilkynnt um afgreiðsluna.

□ Auglýsa skal í B-deild Stjórnartíðinda útgáfu og gildistöku starfsleyfa sem [Umhverfisstofnun]¹⁾ gefur út.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ [6. gr. a.] Umhverfisstofnun veitir starfsleyfi fyrir atvinnurekstur vegna rannsókna og vinnslu kolvetnis sem getur haft í för með sér mengun í hafi eða á hafbotni innan efnahagslögsögu og landgrunnsmarka. Áður en Umhverfisstofnun tekur ákvörðun varðandi leyfisumsókn skal stofnun afta umsagna [Hafrannsóknastofnunar],¹⁾ Orkustofnunar og Brunamálastofnunar. Umhverfisstofnun annast eftirlit með hollustuháttum og mengunarvörnum vegna starfsleyfisskyldrar starfsemi samkvæmt þessari grein. Ráðherra setur reglugerð samkvæmt tillögum Umhverfisstofnunar um framkvæmd hollustuhátt- og mengunarvarnaeftlrits varðandi mannvirkri sem reist eru vegna rannsókna eða vinnslu kolvetnis í jörðu].²⁾

¹⁾ L. 157/2012, 10. gr. ²⁾ L. 166/2008, 15. gr.

■ [6. gr. b.]¹⁾ Fára skal grænt bókhald fyrir atvinnustarfsemi sem háð er starfsleyfi skv. 5. gr. og nánar greinir í fylgiskjali II með lögum þessum.

□ Í grænu bókhaldi skulu koma fram upplýsingar um hvernig umhverfismálum er háttar að viðkomandi starfsemi, þ.m.t. tölulegar upplýsingar um meginnotkun hráefnis, orku og vatns til starfseminnar, sem og helstu tegundir og magn mengandi efna sem losuð eru í loft, láð eða lög, koma fram í framleðsluvöru eða falla til sem úrgangur. Ekki er þó skylt að setja í skýrslu um grænt bókhald upplýsingar sem starfsleyfishafi telur vera framleðsluleyndarmál, enda séu slík attíði tilgreind og ekki gerðar athugasemdir við það af hálfa útgefanda starfsleyfis.

□ Starfsleyfishafi ber ábyrgð á þeim upplýsingum sem fram koma í skýrslu um grænt bókhald. Skýrsla um grænt bókhald skal endurskoðuð á sambærilegan hátt og fjárhagsbókhald fyrirtækja.

□ Senda skal útgefanda starfsleyfis árlega skýrslu um grænt bókhald. Útgefandi starfsleyfis skal kanna hvort skýrsla um grænt bókhald fullnægi þeim formkröfum sem gerðar eru til skýrslna um grænt bókhald. Sé heilbrigðisnefnd útgefandi starfsleyfis skal hún því næst senda skýrsluna áfram til [Umhverfisstofnunar].²⁾

□ [Umhverfisstofnun]²⁾ annast birtingu skýrslna um grænt bókhald og gerð leiðbeininga um grænt bókhald. Birting skýrslu um grænt bókhald felur ekki í sér viðurkenningu [Umhverfisstofnunar]²⁾ á þeim upplýsingum sem þar koma fram.]³⁾

¹⁾ L. 166/2008, 15. gr. ²⁾ L. 164/2002, 14. gr. ³⁾ L. 87/2001, 3. gr.

■ [6. gr. c.] Umhverfismerki má veita vörutegund eða þjónustu sem uppfyllir viðmiðunarreglur fyrir viðkomandi vöruflokkar eða þjónustu eins og nánar er mælt fyrir um í reglugerð sem ráðherra setur. Viðmiðunarreglur um veitingu umhverfismerkjana byggjast á því að viðkomandi vara eða þjónusta valdi almennt minna umhverfisá lagi en önnur sambærileg vara eða þjónusta á markaði.

□ Þeim sem veitt hefur verið leyfi til að auðkenna vörur með umhverfismerki er heimilt að nota það í auglýsingar og kynningar skyndi. Öll notkun umhverfismerkjana eða auglýsingar vörur eða þjónustu sem gefur til kynna að umhverfismerki

hafi verið veitt án þess að formleg viðurkenning þess efnis liggi fyrir er óheimil.

□ Umhverfisstofnun hefur yfirumsjón með framkvæmd lög-gjafar um umhverfismerki. Stofnunin sér um daglegan rekstur og alla umsýslu vegna norræna umhverfismerkisins Svansins og evrópska umhverfismerkisins Blómsins, svo sem meðferð umsókna og veitingu leyfa, og hefur jafnframt eftirlit með því að notkun umhverfismerkja sé í samræmi við lög og reglugerðir og samningsskilmála hverju sinni. Umhverfisstofnun birtir viðmiðunarreglur umhverfismerkja á heimasiðu sinni. Viðmiðunarreglur Svansins er heimilt að birta á ensku eða norrænu máli öðru en finnsku. Umhverfisstofnun veitir leiðbeiningar og beitir sér fyrir kynningu á umhverfismerkjum sem og vörum og þjónustu sem veitt hefur verið umhverfismerki. Þá getur Umhverfisstofnun, gegn sérstöku gjaldi, veitt þeim fyrirtækjum ráðgjöf sem hyggjast auka innakaup á umhverfismerktum vörum. Ráðherra setur í reglugerð nánari fyrirmæli um umhverfismerki á vörur og þjónustu, m.a. um umsóknir, mat á umsóknum, veitingu merkjanna og eftirlit með þeim, svo og gjaldtöku, sbr. 4. og 5. mgr.

□ Umhverfisstofnun er heimilt að innheimta þjónustugjald fyrir meðferð umsókna um umhverfismerki, mat á umsóknum og eftirlit, sem og sérstakar leiðbeiningar til fyrirtækja um innakaup á umhverfisvottuðum vörum eða þjónustu, í samræmi við gjaldskrá sem ráðherra setur. Gjaldtakan skal taka mið af raunkostnaði við umsýslu umsóknar, eftirlit og leiðbeiningar til fyrirtækja.

□ Í gjaldskrá skv. 4. mgr. er heimilt að kveða á um innheimtu árgjalds sem tengist veltu vörur- eða þjónustutegundar sem fengið hefur leyfi til að nota umhverfismerkið Svaninn. Við ákvörðun slíks gjalds skal tekið mið af gjaldskrá umhverfismerkisins Svansins annars staðar á Norðurlöndum. Við ákvörðun gjalds skal tilgreina hámarks- og lágmargsgjald samkvæmt reglum um evrópska umhverfismerkið Blómið sem teknar hafa verið upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, sem sé þó aldrei hærra en sá meðal-kostnaður sem Umhverfisstofnun ber af vörum og þjónustu sem hlotið hafa umhverfismerki.]¹⁾

¹⁾ L. 144/2013, 3. gr.

■ [6. gr. d. Ábyrgðaraðilar starfsleyfisskylds atvinnurekstrar sem háður er starfsleyfi skv. 5. gr. a og hefur í för með sér losun mengandi efna í andrúmsloft skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þ.m.t. með umhverfisstjórnun og hreinsibúnaði, til að draga úr slíkri losun eftir því sem nánar er mælt fyrir um í reglugerð.

□ Ráðherra skal í reglugerð skilgreina og setja markmið um loftgæði, uppsettingu, staðsetningu og rekstur mælistöðva, og um skyldu atvinnurekstrar sem háður er starfsleyfi skv. 5. gr. a og annarra skv. 4. mgr. til að veita upplýsingar um loftgæði og losun mengandi efna út í andrúmsloftið.

□ Í því skyni að vinna gegn loftmengun og skaða af hennar völdum og til að hafa eftirlit með framvindu og bættum loftgæðum skulu Umhverfisstofnun, sbr. 18. gr., og heilbrigðisnefndir sveitarfélaga, sbr. 13. gr., afla upplýsinga, meta loftgæði, setja upp og reka mælistöðvar eftir því sem þörf er á, og tryggja að upplýsingar um loftgæði séu aðgengilegar almenningi, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Heilbrigðisnefndum ber þó einungis að setja upp og reka mælistöðvar vegna hugsanlegs álags vegna umferðar eða starfsemi telji heilbrigðisnefnd eða sveitarfélag það nauðsynlegt.

□ Umhverfisstofnun heldur bókhald yfir losun tiltekinna efna sem menga andrúmsloftið, setur fram losunarspá og

rekur loftgæðastjórnunarkerfi samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð. Heilbrigðisnefndir sveitarfélaga skulu hafa aðgang að loftgæðastjórnunarkerfinu. Umhverfisstofnun er heimilt að krefja stjórnvöld, stofnanir, fyrirtæki og einstaklinga í atvinnurekstri um þau gögn og þær upplýsingar sem þau búa yfir varðandi starfsemi sína, rekstur og innflutting á vörum og stofnunin þarfnað vegna losunarbókhalds samkvæmt þessari grein. Umhverfisstofnun skal haga gagnasöfnun sinni á þann hátt að fyrirhöfn upplýsingagjafa við að láta í té gögn sé hófleg. Hún skal leitast við að afla gagna úr stjórnsýsluskráum og öðrum opinberum skráum og gagnasöfnum þegar því verður við komið. Skylt er að veita Umhverfisstofnun upplýsingarnar sem stofnunin þarfnað vegna losunarbókhalds á því formi sem hún óskar eftir eða um semst og innan heirra tímamarka sem reglugerð sett skv. 13. tölul. 5. gr. kveður á um án þess að gjald komi fyrir. Umhverfisstofnun skal upplýsa í hvaða tilgangi gagna er aflað.

□ Umhverfisstofnun flokkar og metur svæði og þéttbýlisstaði með tilliti til loftgæða samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

□ Ráðherra gefur út til tólf ára í senn almenna áætlun um loftgæði sem gildir fyrir landið allt. Umhverfisstofnun vinnur tillögu að áætluninni í samvinnu við heilbrigðisnefndir sveitarfélaga og leggur fyrir ráðherra, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, Samtök atvinnulífsins og fleiri aðila eftir því sem við á. Áætlunin skal taka mið af lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim og hafa það að markmiði að tryggja loftgæði. Í áætluninni skulu m.a. koma fram mælanleg markmið, upplýsingar um loftgæði í landinu og tímaáætlun, aðgerðir og stefnumörkun til að bæta loftgæði. Umhverfisstofnun skal auglýsa drög að aðgerðaáætluninni í sex vikur þannig að hagsmunaaðilar, almenningur og stjórnvöld hafi tækifæri til að gera athugasemdir við hana. Almenningi skal tryggður aðgangur að áætluninni, m.a. á vefsetri Umhverfisstofnunar. Áætlunina skal endurskoða á fjögurra ára fresti.

□ Heilbrigðisnefndir sveitarfélaga skulu einar sér eða með samvinnu sín á milli gefa út áætlun um loftgæði á sínu svæði þar sem m.a. koma fram tímaáætlun, aðgerðir og stefnumörkun til að bæta loftgæði. Þá skulu heilbrigðisnefndir vinna við bragðsáætlanir sem taka til skammtímaaðgerða varðandi loftgæði á þeirra svæði. Heilbrigðisnefndir skulu gefa út tilkynningar til almennings um loftgæði á þeirra svæði eftir því sem við á. Ef hættu er á að styrkur mengunarefna í andrúmslofti á tilteknu svæði eða tilteknun þéttbýlisstað fari yfir umhverfismörk samkvæmt ákvæðum í reglugerð skal hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd gera aðgerðaáætlun með það að markmiði að draga úr hættu sem af því ástandi stafar eða stytta tímbilið sem ástandið varir. Í aðgerðaáætluninni skal koma fram til hvaða skammtímaráðstafana verði gripið til að draga úr þeirri áhættu eða stytta þann tíma sem farið er yfir umhverfismörk. Heimilt er að gera slíka aðgerðaáætlun til skamms tíma ef áhættan á við um ein eða fleiri umhverfismörk eða markgildi sem tiltekin eru nánar í reglugerð sem ráðherra setur skv. 5. gr. Heilbrigðisnefnd skal eftir því sem tök eru á hafa samráð við Umhverfisstofnun, aðrar heilbrigðisnefndir, viðkomandi sveitarfélag og forsvarsmenn hlutaðeigandi atvinnustarfsemi.

□ Umhverfisstofnun skal tryggja að almenningur og hlutaðeigandi hagsmunasamtök fái upplýsingar um gæði andrúmslofts, ákváðanir um frestun og undanþágur og áætlanir um loftgæði, sbr. nánari ákvæði í reglugerð sem ráðherra setur. Upplýsingarnar skulu vera aðgengilegar á vefsetri Umhver-

isstofnunar og vera í samræmi við lög nr. 44/2011, um grunngerð fyrir stafrænar landupplýsingar. Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um hvaða upplýsingar beri að veita og framsetningu þeirra.]¹⁾

¹⁾ L. 144/2013, 3. gr.

■ [6. gr. e.] Heilbrigðisnefnd sveitarfélaga er heimilt að beita úrræðum skv. VI. kafla þegar um er að ræða færarlega starfsemi sem er stunduð á svæði nefndarinnar og er með starfsleyfi gefið út á öðru heilbrigðiseftirlitssvæði.]¹⁾

¹⁾ L. 144/2013, 3. gr.

■ [7. gr.] Þegar sérstaklega stendur á getur ráðherra, að fenginni umsögn heilbrigðisnefndar eða [Umhverfisstofnunar],¹⁾ veitt undanþágu frá einstökum greinum reglugerða sem settar eru skv. 4. og 5. gr.

□ Ráðherra setur almenn ákvæði í reglugerð um valdsvið, skyldur og starfstilhögun heilbrigðisnefnda og heilbrigðisfulltrúa, þar með talið um þátttöku í eftirlits-, rannsóknar- og vöktunarverkefnum.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ [7. gr. a.] Þegar sérstaklega stendur á getur ráðherra, að fenginni umsögn heilbrigðisnefndar eða [Umhverfisstofnunar],¹⁾ veitt undanþágu frá skyldu um færslu græns bókhalds skv. [6. gr. b.].²⁾³⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 166/2008, 16. gr. ³⁾ L. 87/2001, 4. gr.

■ [8. gr.] Sveitarstjórnir, byggingarnefndir og önnur yfirvöld sveitarfélaganna, sem og ríkisstofnanir, skulu leita álits heilbrigðisnefndar um hvers konar ráðstafanir vegna framkvæmda sem lög þessi taka til.

II. kaffi. Stjórn, skipan og starfsmenn.

■ [9. gr.] [Ráðherra]¹⁾ fer með yfirstjórn málá samkvæmt lögum þessum. Á varnarsvæðum fer [hlutaðeigandi ráðherra]¹⁾ með lögsögu samkvæmt lögum nr. 106/1954 og skal hann semja við þar til bæra aðila samkvæmt mati [Umhverfisstofnunar]²⁾ um framkvæmd eftirlits á varnarsvæðum. [Hlutaðeigandi ráðherra]¹⁾ skal hafa samráð við [ráðherra]¹⁾ um alla framkvæmd eftirlits á varnarsvæðum og gilda lög þessi eftir því sem við á.

□ Landlæknir er ráðgjafi ráðherra um það er að lögum þessum lýtur og undir embætti hans fellur.

□ Við setningu reglugerða samkvæmt lögum þessum skal haft samráð við Samband íslenskra sveitarfélaga um atriði er varða skyldur sveitarfélaga.

¹⁾ L. 126/2011, 258. gr. ²⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ [10. gr.] Ekkert sveitarfélag skal vera án heilbrigðiseftirlits og greiða sveitarfélögum kostnað við eftirlitið að svo miklu leyti sem lög mæla ekki fyrir á annan veg.

■ [11. gr.] [Landið skiptist í eftirlitssvæði og skal heilbrigðisnefnd, kosin eftir hverjar sveitarstjórnarkosningar, starfa á hverju svæði. Í hverri nefnd skulu eiga sæti sex menn, fimm kosnir af hlutaðeigandi sveitarstjórnum, þar af skal einn vera formaður, og einn tilnefndur af samtökum atvinnurekenda á eftirlitssvæðinu. Atkvæði formanns ræður úrslitum ef atkvæði falla jaft í nefndinni. Náttúruverndarfnefndir sveitarfélaga á eftirlitssvæðinu eiga rétt á að tilnefna einn fulltrúa í nefndina til viðbótar en hann hefur ekki atkvæðisrétt við afgreiðslu málá í nefndinni. Sömu reglur gilda um varamenn.]¹⁾

□ Eftirlitssvæði skv. 1. mgr. eru:

1. Reykjavíkursvæði.

Starfssvæði: Reykjavíkurborg.

2. Vesturlandssvæði.

Starfssvæði: Vesturlandskjördæmi.

3. Vestfjarðasvæði.

Starfssvæði: Vestfjarðakjördæmi.

4. Norðurlandssvæði vestra.

Starfssvæði: Norðurlandskjördæmi vestra.

5. Norðurlandssvæði eystra.

Starfssvæði: Norðurlandskjördæmi eystra.

6. Austurlandssvæði.

Starfssvæði: Austurlandskjördæmi.

7. Suðurlandssvæði.

Starfssvæði: Suðurlandskjördæmi.

8. Suðurnesjavæði.

Starfssvæði: Reykjanesbær, Grindavíkurkaupstaður, Sandgerðisbær, Gerðahreppur og Vatnsleysustrandarhreppur.

9. Hafnarfjarðar- og Kópavogssvæði.

Starfssvæði: Hafnarfjarðarkaupstaður, Bessastaðahreppur, Garðabær og Kópavogsbaer.

10. Kjósarsvæði.

Starfssvæði: Seltjarnarneskaupstaður, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

□ [Ráðherra]²⁾ getur í reglugerð, að höfðu samráði við hlutadeigandi sveitarfélög og að fenginni umsögn [Umhverfisstofnunar],³⁾ kveðið á um sameiningu eftirlitssvæða.

□ Heimilt er heilbrigðisnefndum að gera samkomulag um annað fyrirkomulag heilbrigðiseftirlits á milli eftirlitssvæða. Í slíkum tilvikum hafa heilbrigðisfulltrúar sama rétt til afskipta þar og á eigin svæði.

¹⁾ L. 59/1999, 1. gr. ²⁾ L. 126/2011, 258. gr. ³⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ [12. gr.] Heilbrigðisnefndir skulu fyrir 1. nóvember ár hvert gera fjárhagsáætlun fyrir næsta starfsár þar á eftir, innan fjárhagsramma sem sveitarfélög setja, og senda hana til viðkomandi sveitarfélaga til umfjöllunar og afgreiðslu. Sveitarfélög bera ábyrgð á fjármálum og rekstri heilbrigðiseftirlits á viðkomandi svæði. Þau hafa umsjón með fjármálum þess, skiptingu kostnaðar milli sveitarfélaga og álagningu eftirlitsgjalda. Við kostnaðarskiptingu skal miða við að allar tekjur af eftirlitsskyldri starfsemi á svæðinu renni í sameiginlegan sjóð til greiðslu rekstrarkostnaðar heilbrigðiseftirlits á svæðinu. Sá kostnaður sem eftirlitsgjöld standa ekki undir greiðist af sveitarfélögunum í samræmi við fbúafjölda næstliðins árs.

□ Náist ekki samkomulag milli sveitarfélaga innan eftirlitssvæðis um hvaða sveitarfélag annist fjáreiður fyrir heilbrigðiseftirlitið skal [ráðherra]¹⁾ úrskurða hvert þeirra skuli annast fjáreiðurnar að fenginni umsögn hlutaðeigandi sveitarfélaga.

□ [Heimilt er sveitarfélögum að setja gjaldskrá og innheimta gjald fyrir eftirlitsskylda starfsemi, svo sem fyrir eftirlit, útgáfu starfsleyfa og vottorða, sé eftirlitið á vegum sveitarfélaga. Leita skal umsagnar hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar ...²⁾ áður en gjaldskrá er sett. Upphæð gjaldsins skal byggð á rekstraráætlun þar sem þau atriði eru rökstudd sem ákvörðun gjalds við viðkomandi eftirlit byggist á og má gjaldið ekki vera hærra en sá kostnaður. Hvert eftirlitssvæði skal hafa sameiginlega gjaldskrá og skal hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd láta birta hana í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöld má innheimta með fjármámi. Gjöld skulu tryggð með lögveðsrétti í viðkomandi fasteign tvö ár eftir gjalddaga þegar leyfi eða þjónusta er tengd notkun fasteignar. Heimilt er [hlutaðeigandi ráðherra]¹⁾ að setja gjaldskrá og innheimta gjald á varnarsvæðum. [Ráðherra]¹⁾ skal gefa út leiðbeinandi reglur³⁾ um uppbyggingu gjaldskráa sveitarfélaga.]⁴⁾

¹⁾ L. 126/2011, 258. gr. ²⁾ L. 150/2004, 1. gr. ³⁾

⁴⁾ Augl. 254/1999.

⁴⁾ L. 59/1999, 2. gr.

■ **13. gr.** Heilbrigðisnefnd ber að sjá um að framfylgt sé ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim, samþykktum sveitarfélaga og ákvæðum í sérstökum lögum eða reglum sem nefndinni er eða kann að vera falið að annast um framkværnd á. Nefndin skal vinna að bættu heilbrigðiseftirliti á svæði sínu, annast fræðslu fyrir almenning og efla samvinnu við önnur yfirvöld og aðila sem vinna að þessum málum.

■ **14. gr.** Heilbrigðisnefnd skiptir með sér verkum og ræður meiri hluti atkvæða afgreiðslu máls. Telst afgreiðsla fullnægjandi séu þrír atkvæðisbærra nefndarmanna viðstaddir. Um vanhæfi nefndarmanna til afgreiðslu mála gilda ákvæði sveitarstjórnarlagra.

□ Framkvæmdastjóri heilbrigðiseftirlits eða heilbrigðisfulltrúi í umboði hans skal sitja fundi nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétti. Hann getur krafist þess að fundir verði haldnir og að tekin verði þar fyrir tiltekin mál.

□ Fulltrúar [Umhverfisstofnunar]¹⁾ eiga rétt til setu á fundum heilbrigðisnefndra með tillögurétti og málfrelsi.

□ [Yfirlæknir heilsugæslu á viðkomandi eftirlitssvæði, tilnefndur af landlæknii],²⁾ skal vera ráðgjafi og heilbrigðisnefndum til aðstoðar um heilbrigðispjónustu. [Yfirlæknir heilsugæslu]²⁾ á seturétt á fundum heilbrigðisnefndar með málfrelsi og tillögurétti. [Yfirlæknir heilsugæslu]²⁾ getur krafist þess að haldinn verði fundur í heilbrigðisnefnd.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 98/2002, 5. gr.

■ **15. gr.** Heilbrigðisnefndir á hverju eftirlitssvæði ráða heilbrigðisfulltrúa til að annast eftirlit sveitarfélaganna með þeim viðfangsefnum sem undir löginn falla. Starfi einungis einn heilbrigðisfulltrúi á eftirlitssvæði skal hann jafnframta vera framkvæmdastjóri eftirlitsins. Ef heilbrigðisfulltrúarnir eru tveir eða fleiri skal einn úr hópi þeirra jafnframta ráðinn framkvæmdastjóri eftirlitsins. [Starfi að minnsta kosti fimm heilbrigðisfulltrúar á viðkomandi eftirlitssvæði í fullu starfi er heimilt að víkja frá því skilyrði að framkvæmdastjóri hafi réttindi sem heilbrigðisfulltrúi, enda sé hann í fullu starfi sem framkvæmdastjóri heilbrigðiseftirlits og hafi, auk háskólaprófs, staðgóða þekkingu á heilbrigðiseftirliti.]¹⁾ Sveitarstjórnir setja þeim starfslýsingar að fengnum tillögum heilbrigðisnefndar og ákveða í samráði við heilbrigðisnefnd aðsetur þeirra. Eingöngu má ráða í starf heilbrigðisfulltrúa þá sem fengið hafa leyfi [ráðherra]²⁾ til starfans. Heilbrigðisfulltrúar starfa í umboði heilbrigðisnefndar.

□ [Ráðherra]²⁾ setur reglugerð³⁾ um menntun, réttindi og skyldur heilbrigðisfulltrúa.

¹⁾ L. 87/2001, 5. gr. ²⁾ L. 126/2011, 258. gr. ³⁾ Rg. 571/2002.

■ **16. gr.** Þeir sem starfa samkvæmt lögum þessum eru bundnir þagnarskyldu um atriði er varða framleiðslu- og verslunarleynd. Sama gildir um atriði sem þeir fá vitneskjum og leynt skulu fara samkvæmt lögum eða eðli máls.

□ Upplýsingar og tilkynningar heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga til fjölmíðla skulu vera efnislega rökstuddar og þess gætt að einstakar atvinnugreinar, stofnanir eða fyrirtæki bífi ekki tjón og álitshnekki að óþörfu. Sama gildir um aðra sem starfa samkvæmt lögum þessum.

■ **17. gr. . . .¹⁾**

¹⁾ L. 150/2004, 2. gr.

III. kaffi. [Umhverfisstofnun].¹⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ **18. gr.** [Umhverfisstofnun annast eftirlit með framkvæmd laga þessara og er stjórnvöldum til ráðuneytis um málefni er undir löginn falla].¹⁾

□ Stofnunin hefur yfirumsjón með heilbrigðiseftirliti og skal sjá um vöktun og að rannsóknir þessu tengdar séu framkvæmdar. Í yfirumsjón felst samræming heilbrigðiseftirlits þannig að framkvæmdin sé með sama hætti á landinu öllu.

□ Stofnunin fer því aðeins með beint eftirlit að lög mæli svo fyrir eða ráðherra ákveði það með reglugerð að höfðu samráði við stofnunina þegar um landið allt er að ræða og við heilbrigðisnefndir þegar um einstök svæði er að ræða. Öll starfsemi stofnunarinnar, sem er í samkeppnisrekstri, skal vera fjárhagslega aðgreind frá annarri starfsemi hennar. Undir þetta fellur m.a. sala á þjónustu, ráðgjöf, rannsóknum og prófunum og hvers konar eftirlitsstarfsemi sem þar kann að vera stunduð.

□ Stofnunin skal sjá um gerð fræðsluefnis og upplýsa og fræða þá er starfa að heilbrigðiseftirliti.

¹⁾ L. 164/2002, 15. gr.

■ **19. gr.** [Umhverfisstofnun]¹⁾ skal vinna að samræmingu heilbrigðiseftirlits í landinu og koma á samvinnu þeirra er að málum þessum starfa og skal í slíkum tilvikum sérstaklega gæta að hakkvæmni í eftirliti og fyrirbyggja tvíverknað og skórun eftir því sem frekast er unnt. Stofnunin skal hafa nána samvinnu við heilbrigðisnefndir og heilbrigðisfulltrúa og veita þá ráðgjöf og þjónustu varðandi heilbrigðiseftirlit sem hún getur og aðstæður krefjast. Þá skal stofnunin vinna að samræmingu krafna sem gerðar eru til starfsemi á sviði heilbrigðiseftirlits og að því að slíkum kröfum sé framfylgt. Til þess að stuðla sem best að þessu markmiði gefur stofnunin út leiðbeiningar og viðmiðunarreglur um framkvæmdina [sem heilbrigðisnefndum ber að fylgja].²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 98/2002, 6. gr.

■ **20. gr. . . .¹⁾**

¹⁾ L. 90/2002, 4. gr.

■ **21. gr.** Ráðherra setur, að fengnum tillögum [Umhverfisstofnun],¹⁾ gjaldskrá fyrir veitta þjónustu og verkefni sem stofnuninni er falið að annast eða stofnunin tekur að sér, sbr. 18. gr. Upphæð gjalda skal taka mið af kostnaði við þjónustu og framkvæmd einstakra verkefna og skal byggð á rekstraráætlun þar sem þau atriði eru rökstudd sem ákvörðun gjalda byggist á. Gjaldið má ekki vera hærra en sá kostnaður. Gjaldskrá skal birt í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöld má innheimta með fjárnámi.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr.

IV. kaffi. Faggilding og innra eftirlit.

■ **22. gr.** Ráðherra getur, að höfðu samráði við [Umhverfisstofnun],¹⁾ ákveðið með reglugerð að stofnunin skuli hljóta faggildingu vegna rannsóknar á vegum stofnunarinnar. Ráðherra er jafnframta heimilt að ákveða með reglugerð, að höfðu samráði við [Umhverfisstofnun],¹⁾ að starfsemi heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga skuli hljóta faggildingu vegna rannsóknar og eftirlits og þá hvernig að henni skuli staðið. Um faggildingu fer samkvæmt lögum nr. 100/1992, um vog, mál og faggildingu.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr.

■ **23. gr.** [Ráðherra ákveður í reglugerð kröfur um gæðastjórnun og innra eftirlit í fyrirtækjum sem eru eftirlitsskyld samkvæmt lögum þessum. Heimilt er ráðherra að kveða þar á um að innra eftirlit skulu að hluta eða í heild sæta úttekt faggilts aðila. Þar skal einnig m.a. kveðið á um umfang opinbera eftirlits og ákvörðun eftirlitsgalda sem taka mið af innra eftirliti þeirra fyrirtækja sem eftirlitið beinist að].¹⁾

¹⁾ L. 125/2005, 1. gr.

■ **24. gr.** Heilbrigðisnefndum og [Umhverfisstofnun]¹⁾ er heimilt að fela tiltekna þætti heilbrigðiseftirlitsins faggiltum skoðunaraðilum. Skal í slíkum tilvikum gerður sérstakur sammingur við hinn faggilda skoðunaraðila, sbr. 30. gr. laga um fjárrreiður ríkisins, nr. 88/1997. Heimild til að knýja á um framkvæmd ráðstöfunar og annað sem greint er frá í VI. kafla er þó eingöngu í höndum heilbrigðisnefndar eða [Umhverfisstofnunar]¹⁾ eftir því sem við á.

□ [Umhverfisstofnun] skal gera þjónustusamning við Matvælastofnun um að Matvælastofnun sinni afmörkuðum þáttum eftirlits Umhverfisstofnunar með fiskeldi. Nánar skal kveðið á um umfang og tilhögun eftirlits og gerð og efni þjónustusamnings í reglugerð sem ráðherra sem fer með mál-efti fiskeldis setur.]²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 49/2014, 17. gr.

V. kafli. Samþykktir sveitarfélöganna.

■ **25. gr.** [Sveitarfélög geta sett sér eigin samþykktir um atriði sem ekki er fjallað um í reglugerðum eða gert um einstök atriði ítarlegri kröfur en fram koma í þeim, enda falli þau undir lögin. Heimilt er auk annars að setja í slíkar samþykktir ákvæði um:

1. bann eða takmörkun gæladýrahalds og húsdýrahalds,
2. meðferð úrgangs og skolps,
3. gjaldtöku fyrir leyfi, leigu eða veitta þjónustu,
4. ábyrgðartryggingar.

□ Heilbrigðisnefnd semur drög að samþykktum og breyttingum á þeim og leggur fyrir viðkomandi sveitarstjórn sem afgreiðir þau í formi samþykktar til ráðherra. Sé um að ræða nýmæli í samþykktum sveitarfélaga skal ráðherra leita umsagnar [Umhverfisstofnunar]¹⁾ áður en hann staðfestir samþykktina.

□ Synji ráðherra staðfestingar endursendir hann samþykktina til sveitarstjórnar með leiðbeiningum um hvað þurfi til að til staðfestingar komi.

□ Samþykktir samkvæmt þessari grein skulu birtar í B-deild Stjórnartíðinda á kostnað hlutaðeigandi sveitarfélaga.

□ Heimilt er sveitarfélögum að setja gjaldskrá um innheimtu gjalda skv. 1. mgr. að fenginni umsögn hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar. Gjöld mega aldrei vera hærri en sem nemur rökstuddum kostnaði við veitta þjónustu eða framkvæmd eftirlits með einstökum þáttum. Gjöld skulu tryggð með lög-veðsrétti í viðkomandi fasteign tvö ár eftir gjalddaga þegar leyfi, leiga eða þjónusta er tengd notkun fasteignar. Sveitarfélag skal láta birta gjaldskrá í B-deild Stjórnartíðinda. Gjöld má innheimta með fjárnámi.]²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 59/1999, 3. gr.

VI. kafli. Valdsvið og þvingunarúrræði.

■ **26. gr.** Til að knýja á um framkvæmd ráðstöfunar samkvæmt lögum þessum, reglugerðum, samþykktum sveitarfélaga eða eigin fyrirmælum samkvæmt þessum ákvæðum geta heilbrigðisnefnd og heilbrigðisfulltrúi beitt eftirfarandi aðgerðum:

1. veitt áminningu,
2. veitt áminningu og tilhlýðilegan frest til úrbóta,
3. stöðvað eða takmarkað viðkomandi starfsemi eða notkun, þar með lagt hald á vörur og fyrirkipað förgun þeirra.

□ Stöðvun starfsemi og förgun á vörum skal því aðeins beitt að um alvarlegri tilvik eða ítrekað brot sé að ræða eða ef aðilar sinna ekki úrbótum innan tiltekins frests og er heimilt að leita aðstoðar löggreglu ef með þarf. Sé um slík brot að ræða getur heilbrigðisnefnd afturkallað starfsleyfi viðkomandi reksturs.

□ Þar sem innsiglun er beitt við stöðvun skal nota sérstök innsigli er auðkenni viðkomandi eftirlitssvæði heilbrigðisfulltrúa.

■ **27. gr.** Þegar aðili sinnir ekki fyrirmælum innan tiltekins frests getur heilbrigðisnefnd ákvæðið honum dagsektir þar til úr er bætt. Dagsektir renna til rekstraraðila heilbrigðiseftirlits og skal hámark þeirra ákvæðið í reglugerð¹⁾ sem ráðherra setur. Jafnframt er heilbrigðisnefnd heimilt að láta vinna verk á kostnað hins vinnuskylda ef fyrirmæli um framkvæmd eru vanrækt og skal kostnaður þá greiddur til bráðabirgða af viðkomandi heilbrigðiseftirliti en innheimtast síðar hjá hlutaðeigandi. Kostnað og dagsektir má innheimta með fjárnámi.

□ Þegar verk það sem heilbrigðisnefnd lætur vinna er komið til vegna vanhirðu og óprifa eða heilsuspíllandi aðstæðna í húsi, á lóð eða í farartæki er kostnaður tryggður með lög-veðsrétti í viðkomandi húsi, lóð eða farartæki tvö ár eftir að greiðslu er krafist.

¹⁾ Rg. 786/1999.

■ **28. gr.** Heilbrigðisnefndum og heilbrigðisfulltrúum skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, að öllum þeim stöðum sem lög þessi, reglugerðir og samþykktir ná yfir og er heimilt að leita aðstoðar löggreglu ef með þarf. Sama gildir um starfsmenn [Umhverfisstofnunar]¹⁾ þegar um er að ræða starfsemi sem stofnunin hefur eftirlit með.

□ Fulltrúum [Umhverfisstofnunar]¹⁾ er heimilt í samráði við heilbrigðisnefndir að taka sýni þar sem starfsemi fer fram og lög þessi, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sveitarfélaga ná til. [Í þeim tilvikum þar sem [Umhverfisstofnun]¹⁾ fer með eftirlit fer um valdsvið og þvingunarúrræði stofnunairnar í samræmi við þennan kafla laganna.]²⁾

□ Eftirlitsskyldum aðilum er skylt að veita allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með framkvæmd laganna og ber þeim endurgjaldslaust að afhenda sýni sem talin eru nauðsynleg vegna eftirlits.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 87/2001, 7. gr.

■ **29. gr.** Telji [Umhverfisstofnun]¹⁾ svo alvarlega hættu stafa af tiltekinni starfrækslu eða notkun að aðgerð poli enga bið er henni heimilt til bráðabirgða að stöðva starfsemi eða notkun þegar í stað, með aðstoð löggreglu ef þurfa þykir, en tilkynna skal það hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd.

□ [Umhverfisstofnun]¹⁾ skal sjá um samhæfingu aðgerða þegar upp koma bráð eða alvarleg mengunarslys ...²⁾ eða önnur vá svipaðs eðlis. Heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga skal þegar í stað tilkynna [Umhverfisstofnun]¹⁾ um slík mál og skal stofnunin að höfðu samráði við viðkomandi heilbrigðisnefnd taka ákvörðun um nauðsynlegar ráðstafanir.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 167/2007, 55. gr.

■ **30. gr.** Við meðferð mála samkvæmt þessum kafla skal fylgja ákvæðum stjórnsýslulaga.

VII. kafli. Málsmeðferð og úrskurðir.

■ **31. gr.** Rísi ágreiningur um framkvæmd laganna, reglugerða settra samkvæmt þeim eða heilbrigðissamþykktta sveitarfélaga eða um ákvæðanir yfirvalda er heimilt að vísa málunum til [úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála].¹⁾ Þetta gildir þó ekki í þeim tilvikum þegar [ráðherra]²⁾ fer með úrskurðarvald samkvæmt lögnum, sbr. ákvæði 32. gr. ...¹⁾

□ [Um aðild, kærufrest, málsmeðferð og annað er varðar kæru til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála fer samkvæmt lögum um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.]¹⁾

¹⁾ L. 131/2011, 17. gr. ²⁾ L. 126/2011, 258. gr.

■ **32. gr.** Rísi ágreiningur milli heilbrigðisnefndar og sveit-arstjórnar um framkvæmd laga þessara skal vísa málínu til fullnaðarúrskurðar ráðherra. Sama gildir um ágreining milli [Umhverfisstofnunar]¹⁾ og heilbrigðisnefnda um framkvæmd laganna.

□ ...²⁾

□ Ráðherra skal kveða upp úrskurð svo fljótt sem auðið er og eigi síðar en fjórum vikum eftir að honum berst mál í hendur. Sé mál viðamikið og fyrirsjáanlegt að afgreiðsla taki lengri tíma skal tilkynna hlutaðeigandi það og tiltaka afgreiðslufrest sem aldrei skal þó vera lengri en átta vikur.

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 131/2011, 18. gr.

VIII. kaffi. Viðurlög.

■ **33. gr.** Brot gegn ákvæðum laga þessara, reglum settum samkvæmt þeim og samþykktum sveitarfélaga varða sektum hvort sem þau eru framin af ásetningi eða stórfelldu gáleysi. Sé um stórfelld eða ítrekuð ásetningsbrot að ræða skulu þau að auki varða fangelsi allt að fjórum árum.

■ **34. gr.** Sektið má ákvæða lögaðila þó að sök verði ekki sönnuð á fyrirvarsmeinn eða starfsmenn hans eða aðra þá einstaklinga sem í þágu hans starfa, enda hafi brotið orðið eða getað orðið til hagsbóta fyrir lögaðilann. Þó skal lögaðili ekki sæta refsingu ef um óhapp er að ræða. Einnig má, með sama skilorði, gera lögaðila sekt ef fyrirvarsmeinn eða starfsmenn hans eða aðrir einstaklingar sem í þágu hans starfa gerast sekir um brot.

□ ...¹⁾

¹⁾ L. 88/2008, 233. gr.

IX. kaffi. Gildistaka.

■ **35. gr.** Lögin öðlast þegar gildi. . . .

Akvæði til bráðabirgða.

■ **I.** . . .

■ **II.** Þær reglugerðir, sem í gildi eru samkvæmt lögum nr. 81/1988, með áorðnum breytingum, skulu halda gildi sínu þar til þeim hefur verið breytt, að svo miklu leyti sem þær fara ekki í bága við ákvæði þessara laga.

■ **III.** Prátt fyrir breytingar á eftirlitsstarfsemi Hollustu-verndar ríkisins¹⁾ varðandi innflutningseftirlit með ...²⁾ eit-urefnum skal starfsemin haldast óbreytt þar til reglugerð hefur verið sett sem kveður á um eftirlitshlutverk aðila.

¹⁾ Nú Umhverfisstofnunar, sbr. l. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 167/2007, 54. gr.

■ **IV.** [Fyrsta bókhaldsár græns bókhalds skal vera árið 2003.

□ Ráðherra getur með reglugerð heimilað [Umhverfisstofnun]¹⁾ að semja við starsleyfishafa sem skuldbinda sig til að taka upp viðurkennd umhverfisstjórnunarkerfi um frest til að taka upp grænt bókhald. Fyrsta bókhaldsár skal þó eigi verða síðar en árið 2006].²⁾

¹⁾ L. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 87/2001, 8. gr.

■ **[V.]** Allar olíubirgðastöðvar sem eru starfandi við gildistöku laga þessara skulu hafa gilt starsleyfi eigi síðar en 31. desember 2005].¹⁾

¹⁾ L. 98/2002, 7. gr.

Fylgiskjal I.

Atvinnurekstur sem Hollstuvernd ríkisins¹⁾ veitir starf-leyfi fyrir.

1. Fiskimjölsverksmiðjur.
2. Álframleiðsla.
3. Áburðarframleiðsla.
4. Sements- og kalkframleiðsla.
5. Kísiljárnsframleiðsla.
6. Kísilmálmframleiðsla.

7. Kísil- og kísilgúrframleiðsla.

8. Járn- og stálframleiðsla.

9. Glerullar- og steinullarframleiðsla.

10. Sútunarverksmiðjur.

11. [Eldi sjávar- og ferskvatnslífvera].²⁾

12. [Förgunarstaðir fyrir úrgang].³⁾

13. [Meðhöndlun og förgun spilliefna, þ.m.t. staðir fyrir námuúrgang].³⁾

14. Lím- og málningavöruframleiðsla.

15. Olíumalar- og malbikunarstöðvar með fasta staðsetningu.

16. Kítín- og kítosanframleiðsla.

17. Framleiðsla á magnesíum og efnasamböndum sem innihalda magnesíum.

18. Framleiðsla á peroxíðum.

19. Sinkframleiðsla.

20. Olfuhreinsistöðvar.

21. Pappírs- og trjákvoðuframleiðsla.

22. Framleiðsla á slípiefnum, t.d. kísilkarbíði.

23. Vinnsla alifatískra alkóhóla til iðnaðarnota.

[24. Olíubirgðastöðvar].⁴⁾

[25. Rannsóknir og vinnsla kolvettnis].⁵⁾

[26.]⁵⁾ Annar sambærilegur rekstur.

¹⁾ Nú Umhverfisstofnunar, sbr. l. 164/2002, 14. gr. ²⁾ L. 49/2014, 18. gr. ³⁾ L. 58/2011, 24. gr. ⁴⁾ L. 98/2002, 8. gr. ⁵⁾ L. 166/2008, 18. gr.

[Fylgiskjal II.

Starfsemi sem færa skal grænt bókhald.

1. Orkuiðnaður.

1.1. Brennslustöðvar með meiri nafnhitaafköst en 50 MW.

1.2. Jarðolíu- og gashreinsunartöðvar.

1.3. Koksverksmiðjur.

1.4. Iðjuver þar sem kolagösun og þéttig fer fram.

[1.5. Kolvettnisvinnsla].¹⁾

2. Framleiðsla og vinnsla málma.

2.1. Álframleiðsla.

2.2. Kísiljárnsframleiðsla.

2.3. Kísilmálmframleiðsla.

2.4. Kísil- og kísilgúrframleiðsla.

2.5. Járn- og stálframleiðsla.

2.6. Sinkframleiðsla.

2.7. Framleiðsla á magnesíum og efnasamböndum sem innihalda magnesíum.

3. Jarðefnaiðnaður.

3.1. Sements- og kalkframleiðsla.

3.2. Stöðvar þar sem vinnsla asbestos og framleiðsla vara sem innihalda asbestos fer fram.

3.3. Glerullarframleiðsla. Stöðvar þar sem framleiðsla glers, einnig glertrefja, fer fram og sem geta brætt meira en 20 tonn á dag.

3.4. Steinullarframleiðsla. Stöðvar þar sem bræðsla jarðefna, einnig steinullartrefja, fer fram og sem geta brætt meira en 20 tonn á dag.

3.5. Stöðvar þar sem framleiðsla leirvara fer fram með brennslu, einkum þakflísa, műrsteina, eldfastra műrsteina, flísa, leirmuna eða postulíns, sem geta framleitt meira en 75 tonn á dag og/eða rúmtak ofns er meira en 4 m³ og setþétt-leiki hans er meiri en 300 kg/m³.

4. Efnaíðnaður.

Með framleiðslu í starfsemi sem fellur undir þennan þátt er átt við mikla framleiðslu með efnafræðilegri vinnslu efna eða flokka efna sem er getið í liðum 4.1–4.6.

4.1. Efnaverksmiðjur sem framleiða lífræn grunnefni, svo sem:

- a) einföld vetriskolefni,
- b) vetriskolefni með súrefni, svo sem alkóhól, ald ehýð, ketón, karboxýlsýrur, estera, asetöt, etera, peroxíð, epoxýresín,
- c) brennisteinsvetriskolefni,
- d) köfnunarefnisvetriskolefni, svo sem amín, amíð, ní- ursambönd, nítrósambönd eða nítratsambönd, nítríl, sýanöt, ísósýanöt,
- e) vetriskolefni með fosfór,
- f) halógenvetriskolefni,
- g) lífræn málmsambönd,
- h) plastefni,
- i) gervigúmmí,
- j) litarefni og dreifuliti,
- k) yfirborðsvirk efni.

4.2. Efnaverksmiðjur sem framleiða ólífræn grunnefni, svo sem:

a) gös, svo sem ammóníak, klór eða vetrisklóríð, flúor eða vetrисflúoríð, koloxíð, brennisteinsambönd, köfnunarefnisoxíð, vetni, brennisteinsdóxið, karbónylklóríð,

b) sýrur, svo sem krómsýru, flúorsýru, fosfórsýru, salt-péturssýru, saltsýru, brennisteinssýru, óleum, brennisteinst-vísýrling,

c) basa, svo sem ammóniumhýdroxið, kalíumhýdroxið, natríumhýdroxið,

d) sölt, svo sem ammóniumklóríð, kalíumklórat, kalíum-karbónat, natríumkarbónat, perbórat, silfurnítrat,

e) málmeleyingja, málmoxið eða önnur ólífræn sambönd, svo sem kalsíumkarbíð, kísil, kísilkarbíð.

4.3. Áburðarframleiðsla. Efnaverksmiðjur sem framleiða áburð sem inniheldur fosfór, köfnunarefni eða kalíum (einnig áburðarblöndur).

4.4. Efnaverksmiðjur sem framleiða grunnvörur fyrir plöntuheimbrigði og sæfiefni.

4.5. Stöðvar þar sem notaðar eru efnafræðilegar og líffræði-legar aðferðir við framleiðslu grunnlyfjvara.

4.6. Efnaverksmiðjur sem framleiða sprengiefni.

4.7. Kítín- og kítosanframleiðsla.

4.8. Lím- og málningarávöruframleiðsla.

5. Úrgangsstarfsemi.

5.1. Stöðvar fyrir meðhöndlun, förgun eða endurnýtingu spilliefna.

5.2. Stöðvar fyrir sorpbrennslu sem geta afkastað meira en 3 tonnum á klukkustund.

5.3. Stöðvar fyrir förgun úrgangs annars en spilliefna sem geta afkastað meira en 50 tonnum á dag.

5.4. Urðunarstaðir sem taka við meira en 10 tonnum á dag eða geta afkastað meira í heild en 25.000 tonnum af óvirkum úrgangi.

6. Önnur starfsemi.

6.1. Pappírs- og trjákvoðuframleiðsla. Iðjuver sem framleiða:

- a) deig úr viði eða önnur trefjaefni,
- b) pappír og pappa og geta framleitt meira en 20 tonn á dag.

6.2. Stöðvar þar sem fram fer formeðferð eða litun trefja eða textílefna og viinslugeta er meiri en 10 tonn á dag.

6.3. Sútunarverksmiðjur. Stöðvar þar sem fram fer sútun á húdum og skinnum og viinslugeta er meiri en 12 tonn af fullunninni vöru á dag.

6.4. Matvélavinnsla:

a) Slátturhús sem geta framleitt meira en 50 tonn af skrokkum á dag.

b) Meðferð og viinnsla fyrir matvælaframleiðslu úr:

– hráefnum af dýrum, öðrum en mjólk, þar sem hægt er að framleiða meira en 75 tonn af fullunninni vöru á dag,

– hráefnum af jurtum þar sem hægt er að framleiða að meðaltali meira en 300 tonn af fullunninni vöru á dag.

c) Meðferð og viinnsla mjólkur, tekið er á móti meira en 200 tonnum af mjólk á dag miðað við meðaltal á ársgrundvelli.

6.5. Stöðvar þar sem förgun eða endurvinnsla skrokka og úrgangs af dýrum fer fram og afkastageta er meiri en 10 tonn á dag.

6.6. Stöðvar þar sem þauleldi alifugla eða svína fer fram með fleiri en:

- a) 40.000 stæði fyrir alifugla,
- b) 2.000 stæði fyrir alisvíni yfir 30 kg eða
- c) 750 stæði fyrir gyltur.

6.7. Stöðvar þar sem fram fer yfirborðsmeðferð efna, hluta eða afurða með lífrænum leysiefnum, einkum pressun, prentun, húðun, fituhreinsun, vatnsþéttung, meðhöndlun eða þakning með límvatni, málun, hreinsun eða gegndreyping og meira en 150 kg eru notuð á klukkustund eða meira en 200 tonn á ári.

6.8. Stöðvar þar sem fram fer framleiðsla kolefna eða rafrafafits með brennslu eða umbreytingu í grafit.

6.9. Fiskimjölsverksmiðjur með meiri framleiðsluafköst en 400 tonn á sólarhring.

6.10. Eldi sjávar- og ferskvatnslífvera þar sem ársframleiðsla er meiri en 200 tonn og fráveita til sjávar eða ársframleiðsla er meiri en 20 tonn og fráveita í ferskvatn.

6.11. Olíumalar- og malbikunarstöðvar með fasta staðsetningu.]²⁾

¹⁾ L. 166/2008, 19. gr. ²⁾ L. 87/2001, 9. gr.

[Fylgiskjal III.

Starfsemi sem skal hafa starfsleyfi skv. 4. gr. a, gefið út af heilbrigðisnefnd.

Akstursíþróttasvæði.

Almenningssalerni.

Baðstofur og gufubaðsstofur.

Daggæsla í heimahúsum með sex börn eða fleiri.

Dvalarheimili.

Dýragæsla.

Dýralæknastofur.

Dýrasnyrtistofur.

Dýraspítalar.

Dýragarðar og umfangsmiklar dýrasýningar.

Fangelsi og fangagæsla.

Fjallaskálar, nema sæluhús.

Fótadgerðarstofur og fótsnyrtistofur.

Frístundahúsasvæði.

Garðauðun.

Gististaðir.

Gæludýraverslanir.

Gæsluvellir og opin leiksvæði.

Götuleikhús og tívolí.

Hársnyrtistofur.

Heilsugæslustöðvar.

Heilsuræktarstöðvar.
Heimili og stofnanir fyrir börn og unglunga, með sex börn eða fleiri.
Hestaleigur og reiðskólar.
Húðflúrsstofur og stofur þar sem fram fer húðgötun, húðrof og fegrunarflúr.
Íþróttahús.
Íþróttamiðstöðvar.
Íþróttavellir.
Kírópraktorar.
Leikskólar.
Læknastofur.
Meindýravarnir.
Nálustumugstofur.
Nuddstofur.
Sambýli þar sem veitt er þjónusta allan sólarhringinn.
Samgöngumiðstöðvar og almenningssamgöngutækni.
Samkomuhús.
Sjúkrahús.

Sjúkrastofnanir.
Sjúkraþjálfun.
Skólar og aðrir kennslustaðir fyrir börn eða sex eða fleiri fullorðna.
Snyrtistofur.
Sólbaðsstofur.
Starfsmannabúðir.
Starfsmannabústaðir.
Sundstaðir.
Tannlæknastofur.
Tjald- og hjólhýsasvæði.
Útihátiðir.
Veitingastaðir.
Verslunarmiðstöðvar.
...¹⁾
Vöruflutningamiðstöðvar.
Önnur sambærileg starfsemi.]²⁾

¹⁾ L. 61/2013, 71. gr. ²⁾ L. 98/2002, 9. gr.